AYDEDE

No. 91—81
CUMARTESİ 12 Ocak 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Bir Orta Çağ Tedbiri

Yeni ne karar alırsak muhakkak fena şekilde tatbik ettiğimize, yüzümüze gözümüze bulaştırdığımıza, haksızlıklara ve şikâyetlere sebep olduğumuza bir misal daha: İçkili yerlerin tahdidi...

Bu yerler niçin tahdit ediliyor? Onu da pek iyi bilmiyoruz. Alkol tahribatını önlemekse mânasızdır; zira ve faraza Yenikapıdaki kocaman mahût meyhane açık kaldıktan sonra onun civarındaki ufacık bir içki yerinin kaldırılması neye yarar? Hattâ bakkal ve tütüncü şişe ile rakı sattıkça meyhane ha varmış, ha yokmuş ne çıkar?

Zaten dikkat etmişimdir: evde toplantı yaparak kadınlı erkekli rakı içenler arasında vak'a ve cinayet meyhanedekilerden belki fazladır. Zira meyhanede evdeki kadar hürriyet yoktur; hâdiseleri önlemek daha kolaydır. Müşteriler, garsonlar, meyhaneci baş ucundadır; ikide bir polis ve bekçi girer, kolayca çağırılır da...

Halbuki ev, kapalı bir yerdir; baskı yoktur; zabıtanın dâvet edilmedikçe içeriye dalması memnudur; kabadayılık yapmak, rezalet çıkarmak için en müsait yer buralarıdır. Binaenalyeh bakkal ve geç vakitlere kadar Tekel bayileri içki sattığı bir memlekette meyhane tahdidi alkolle mücadele bakımından bir fayda sağlayamaz.

Diğer taraftan cadde üzerindeki içkili yerlere ilişmeyip sokak içindekileri kapatmak ise haksızlığın daniskasıdır. Akşine caddedekileri tahdit etmelidir. Zira bunlar göze fazla göründüğü, vitrinleri ve manzaralarile müşteri çektiği için âdeta içki propagandası yaparlar; kendiliklerinden çığırtkandırlar.

Kaldı ki sokak aralarında bizim de gittiğimiz tertemiz, sâkin, terbiyeli lokanta nevinden yerler vardır; sittin senedir muayyen müşterilerile geçinirler; şimdiye kadar o yerler de hiçbir hâdise çıkmamış, kimsenin burnu kanamamıştır. Ne hak ve salâhiyetle burasını ve benzerini — "Cadde üzerinde değil, yan sokakta veya pasajda!,, — diye kapatacağız?

Eşeğini dövemeyen semerini döver kabilinden işlerle ile güne karşı da mahcup oluyor, şehrin hayatiyetini azaltıyor, çehresini bozuyoruz. Kapamak usulü Ortaçağ tedbiridir. Marifet açık tutarak mahzurları azaltmaktır. Elimizi neye sürersek berbad ediyoruz, hülâsa!

AYDEDE

Kırmızı manto modasında...

Kızıl propagandacı — Anlaşılan bu memlekette kadın mantolarından başka yerde dikiş tutturamıyacağız!..

Alışkanlık, Bu...

İstanbul gazetelerinin 10 Şubat perşembe günkü nüshalarını umumî efkâr yadırgadı. Birbirimize soruyorduk: " ne var, yahu, gazetelerde bir şey eksik?,, Evet mühim bir eksiklik duyuyor, eviriyor, çeviriyor; yazılara, resimlere bakıyor, yine de şöyle diyorduk:

— Nedir eksik olan? Gözlerimizin alıştığı bir şeyi göremiyoruz, boşluk hissediyoruz!

Nihayet anladık: Rum patriği efendinin, haftalardanberi her gün zevkle, hürmetle seyrine alıştığımız çok güzel sakallı, çok sevimli, çok beşuş resimleri ve iltifatlarla dolu nikbin beyanatı yok.

"Ankaraya gitti, avdet buyurdu, şimdi şunu yapacak, Papa Eftim şu kadar yıl sonra dehalet etti!,, falan gibi sözler gazetelerden kayboluvermiş.

Onun yerinde filvaki yine sevimli bir çehre ile karşılaşmıştık ama bu, cübbeli, sakallı bir zat değildi. Avrupaya gidecek olan Dışişleri bakanımızın büyük ölçüde çekilmiş, zarif kıyafetli fotograflarıydı. Beyanatı da — dünya vaziyeti dolayisile — Bittabi kötümserdi.

Avdetinde iyimser beyanatile ferahlamamızı dileriz. Uğurlar olsun!.

Millî Eğitimin Muzır Kitabı

Aşırı sol ve sağ cereyanlarla mücadele için Mecliste bir komisyon çalışa dursun; Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden paralar sarfediyor, vatanımız aleyhinde yazılmış kitabları neşrediyor.

Öyle bir kitab ki, Türk orduları mağlup olduktan sonra Rus sancaklarının Tuna kıyıları üzerinde dalgalandığını belirtmektedir.

Öyle ki, mukaddemesinde, köle köylülerin müstebitlere karşı ayaklanışının çok realist bir tarzda yazıldığı ballandırıla ballandırıla anlatılmaktadır.

Şimdi, Meclise verilen bir takrirle bu kitabın dağıtıldığı yerlerden, üniversite ve milli kütüpahnelerden, mütalâa salonlarından toplattırılması istenmektedir.

Yani suç işlemiş bir durumda olduğu anlaşılan Milli Eğitim Bakanlığının bu suretle tecziyesi cihetine gidilecektir!

Bir şuursuzluk misali olark nesillerden nesillere kalacak bu vak'a karşısında teessüre kapılmamak mümkün mü? Bizi idare edeceklerin yaptıkları işe bakınız!

Anlar ki verir lâf ile dünyaya nizamat
Bin türlü teseyyüp bulunur hanelerinde

İZMİR MEKTUBU

Merhaba "Aydede,,..

Elbette bilirsin ki, bu bizim mübarek "İzmir,, şehri, sıcaklarının şiddetile meşhurdur. Sahiden de "İzmir,, in eskiden, böyle bir şöhret kazanmasını insana pek tabii saydırabilecek bir iklimi vardı "Aydede,,. Meselâ vaktile biz, adına "kar,, denilen nesnenin ne mene şey olduğunu, kitaplarda okur, filimlerde görür, veya şehrimize "Kars" tan "Ezurum,, dan şu veya bu vesile ile misafir gelen yurddaşlardan dinlerdik. Sevimli cumbalariyle meşhur evlerimizin çoğunda hiç soba yanmaz, ve "Afyon,, ovasında, "Sıvag,, yaylasında inek donduran kos koca kara kışın olanca soğuğu, bizim burada, bir pirinç mangalın içine konulan iki avuç ateşin önünde "Van,, kedisi gibi uyuşup kalırdı. Hattâ zaman zaman, sırtlarımızdaki incecik pardesülerin bile bizlere ağır ve fazla geldiği günlerde, veya gazete sayfalarını açıp da, "Karaköse,, de veya "Hakkâri,, de soğuktan donmuş vatandaşların hikâyelerini okudukça, hiç tatmadığımız ayazlara tutulmuş gibi garip ürpertiler geçirir, ve gönüllerimizde daima, bize fazla gelen hararetin bir kısmını, yurdun o talihsiz köşelerine ulaştırmak arzusunu duyardık.

Fakat, sen gel de, bizim mübarek "İzmir,, i bir de şimdi gör "Aydede,,.

Muhalefet kongrelerinde, veya muvafakat toplantılarında söylenen nutukların tesirinden midir, yoksa, bizim bura gazetelerinde çıkan sözde mizahi yazıların sağukluğundan mıdır, yahut şehrimizin şurasında, burasında sık sık verilen bazı ilmî konferansların buzluluğundan mıdır, hülâsa bilmem nedendir:

Bizim bu mübarek "İzmir,, in o güzelim havasına, son yıllarda garip bir hal oldu "Aydede,, m: "Yamanların ve "Çatal kaya,, nın başları, "Ağrı,, nın ve "Uludağ,, ın zirveleri gibi, kardan görünmüyor, ve ortalıkta bir soğuktur, bir ayazdır, bir fırtınadır, bir kıyamettir gidiyor "Aydede,,. Artık içlerinde gürül gürül sobalar yanan odalarımızdan çıktık mıydı, âdeta basın kanunun muaddel şeklini okumuş, veya bizde, demokrasinin mânası lüzumu yahut da mevcudiyeti hakkında bir nutuk dinlemiş gibi tir tir titriyoruz "Aydede....

Şayet bu gidişle sen bir gün, gazetelere "İzmir,, den çekilmiş bir tekde:

— Zaman zaman "Iğdır,, dan, veya "Sarıkamış,, tan keşide edilenlerde gördüğün gibi — soğuktan donmuş vatandaşlardan bahsolunduğunu okursan, sakın buna şaşayım deme: zira artık besbelli ki, çok yerlerimizin çok şeyleri gibi, bu mübarek "İzmir,, imizin iklimi de değişti "Aydede,,. Şu var ki, ben bu şirin şehrimizi, o güzelim iklimini değiştirmekte yerden göğe kadar mazur görmekteyim: Zira

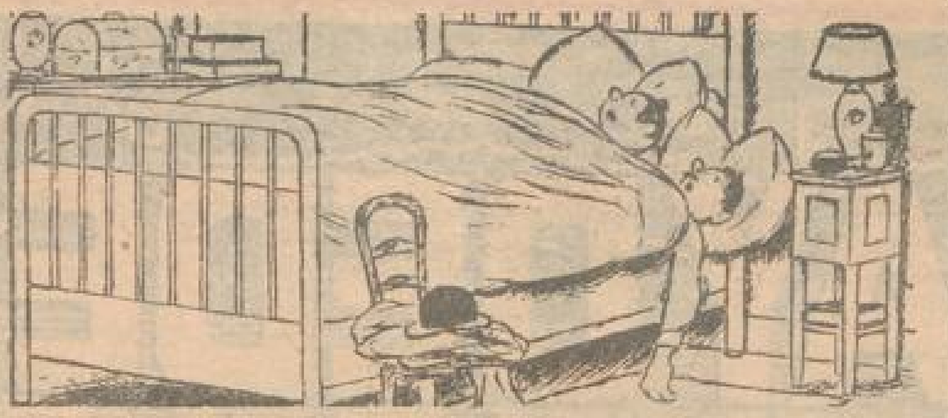

Kadın (kocasına) — Biraz öteye git. Sade kendi rahatını düşünüyorsun!..

"Fransız karikatürü"

düşün ki, şehrimizdeki evlerin hemen yüzde altmışında birer radyo var "Aydede,, Sana bir az evvel saydığım diğer müessirleri hiç hesaba katmasak bile, şehir ikliminin buz kesilmesine sade bu kadarı bile bol bol kâfi gelmez mi?

Bronşitli radyo gazetesi... verem illeti hakkında konferans... teknik arıza... mandolin birliği... alafranga bestelenmiş köy türküleri... altı yüz yetmiş sene evvel yaşamış kazasker'in geçmişi... tahlilli temsil, tefsirli müzik, tahrifli haber ve sonra tok karnına, koro heyetinden cenk marşları...

Bak, mübarek proğramın daha lâfı bile, sobası yanan odamın havasını soğuttu. Sorarım sana, hiç, sabah akşam bunları dinleyip de istifini bozmayacak kadar babayiğit bir "iklim,, tasavvur olunabilir mi dersin?

Filvaki, iklimin değişmesinden evvel bizim "İzmir,, de kış ortasın da donanlar görülmüş değildi ama, sanırım ki eskiden bu şehirde bu mevsimde şimdi olduğu gibi yananlar da yoktu. Halbuki, sen belki şaşacaksın ama, bizim "İzmir,, de bu donasıya titreşenlerin yanı başlarında, cayır cayır yananlar da görüldü "Aydede,,: hem de meşhur sıcaklarile "İzmir,, yazının gelip bastırmasına önümüzde henüz bir hayli zaman varken...

Bu yananların birincisi, o zaman gazetelerin de yazdıkları gibi, şehir tiyatrosu sanatkârlarından "Belkis Fırat,, olmuştu.

Sonra yine gazetelerde okumuş olacağın gibi, — daha "Belkis Fırat,, ın yaralarını iyileşmeden, — bizim şehir tiytrosu yandı . .

Ondan sonra da, binasız kalan şehir tiyatrosuna yardım olsun diye tertiplenen "festival,, de, yanmak sırası nihayet biz seyircilere geldi: Şu varki, çok şükür, bizlerin yanışımız, ateşsiz, ve alevsiz oldu: zira bizler o gece, tiyatro yarına fevkalâdeleştirilmiş tarife üzerinden konsomasyon hesaplarını öderken yandık!..

Maamafih itiraf edeyim ki, buna rağmen, o gecemizden asla şikâyetçi değiliz. Zira tiyatro sanatkârlarımızın nükteleri, fıkraları, monologları, taklitli skeçleri, hele evvelâ "kavuklu,, ya sonra da kantoya,, çıkan "Salih,, in kasıklarımıza sancı veren san'atkârane şaklabanlığı, insana sahici bir yangın acısını bile unutturabilecek kadar nefisti.

Hani farkına varmadan imza atan biri vardı ya. Şu şehir meclisi üyesi. O da yanıbaşımızdaydı. Biri kulağına, gene bu meseleyi fısıldadı, bir başka arkadaşım şu cevabı verdi:

— Ayol, dedi, farkına varmadan imza atmak bir şey mi? Ne imkânlılar, imzaya gelinceye kadar farkına varmadan daha neler, neler atıyorlar!.

Naci Sadullah

Kabalığa Benziyen Nükte

Bernard Shaw bir hayırseverler müsameresinde çirkince bir kadın seçer ve onunla dans eder. Kadın memnundur; der ki:

— Sizin gibi meşhur bir zatın iltifatına nail olduğuma pek sevindim.

— Estağfurullah, Madam. Fakat bir hayırperverler toplantısında olduğumuzu ben unutmadım!

Sinema Dedikoduları

Sinemanın hepimize tanıttığı meşhur piyanist Jose Iturbi'nin 33 tane piyanosu vardır. Bu 33 piyanonun her biri Amerikanın bir şehrindedir. Artist turneye çıktığı vakit hemen hemen daima kendi piyanolarından birini bulup çalacağına emindir.

●

Dokuz yaşında aslı Çek olan İvan Jandil bugünkü sinemacılığın en büyük keşfidir. Münekkitler oyununun eski meşhur çocuk artist Jackie Coogan'ınkinden çok daha kuvvetli ve hisli olduğunda ittifak ediyorlar.

●

Picasso'nun son yaptığı acaip şekilli ve üstü resimli vazo ve testili sergisi, birdenbire sinemacılarda müthiş bir seramik merakı uyandırmış. Yakında küplü, testili, bir çok filim görmemiz ihtimali çok.

●

Aslı İtalyan olan Dino Galvani, İngiliz sinemasının en parlak artistlerinden biridir. Kırk kadar İngiliz tiyatrosunda aktörlük etmiş otuz senelik de tecrübesi vardır. Stewort Granger'in çevirdiği "Adan et Evelyne,, filiminde krupie rolünü yapıyor.

— Sakal bıraktıktan sonra beni nasıl buluyorsun?

— Eskisinden daha iyi.... Suratın daha az görünüyor?

"Ecnebi karikatürü"

FİKİR İNCİLERİ

★ İnsanlar için, hakikat kelimenin tam mânasiyle, hayallerin gölgelerinden başka bir mâna ifade etmiyecektir. — **"Plato Cumuriyet, VII. ci kitap,,**

★ Sihirli şeylerle dolu olan kâinat, zekâmızın keskinleşmesini sabırla beklemektedir. — **"Eden Philpotts,,**

★ **Hakiki büyük adam, karşısındakine büyüklüğü hissettiren adamdır. — "G. K. Chesterton,,**

★ Bir erkeği terbiye ediniz, bir insanı terbiye etmiş olursunuz; bir kadını terbiye ediniz, bir aileyi terbiye etmiş olursunuz. — **"Lord Rochester,,**

★ Aşk kâlplerin sanatı ve sanatların kalbidir — **"Bailey,,**

★ Bir tablo kelimesiz bir şiirdir. — **"Horace (Horatius)**

★ Haklı ve serbest münakaşa hakikatin en büyük dostudur. — **"G. Campbell,,**

★ Esir düşündüklerini söyliyemiyen insandır. — **"Euripides,,**

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

Sesini yavaşlattı:

— Kalp dedim ya, dilimin ucuna geleni saklamayım. İşte enişten Molla beyde de ense kelle, kapı gibi gövde, üst perdeden atıp tutma yerinde ama bir de onu ablana sor.

Odaya sütlü çayla kavaltı getirilmişti. Dürnev hanım eğilip eğilip Antuana bakıyor, çeneyi işletiyordu:

— İnan olsun çehresi hiç çirkin değil, şipşirin. Kusuru, fazla zayıflığı. Hakkı da yok mu zavallının? Kim blir ne gam, gussa içinde? Gurbetlere düşmüş; burada kimsesiz, bekârdır elbette; el kapılarında siftiniyor. Eniştenin yüzüne gülüşünü, iltifatlarda bulunuşunu kale almam ben. Rakı sofrasında kendine dalkavuk etmiş adamcağızı. Bakalım dalkavukluğu isteyerek mi ediyor, yoksa yüreği hûn olarak mı yapıyor?

Antuanın yanına koşan Emced, boynuna atılıp kollarını dolamış, ayakları havada (sandala binelim) diye çırpınıyordu. Pençeredekiler çocuğa görünmemek için tül perdenin arkasına çekildiler.

Dürnev hanım bir sigara yaktı:

— Kardeş, bu müsü Andon, Mınakyandaki Binemeciyan'ın tıpa tıp eşi.

— Allah aşkına alayı bırak!

— Vallahi tıpkı tıpkısı. Baksana oğlanı kucaklayışına, bağrına basışına, ciddi ciddi söz söyleyişine. (Fanfan, klodine) dramında Binemeciyan, Fanfan'a hemşiresi Klodine'ye biaynihi böyle sarılmaz mı, bu vaziyetlerle nasihat vermeğe kalkışmaz mı?

— Bununla onun arasında dağlar var!

— Binemciyan pek mi genç, pek mi şikâr meta sanki? İfakat hanımın sözine bakarsan 15 yıl mı, 20 yıl mı evvel İcadiyedeki tiyatroda yine böyle kara bıyıklarla, yüzünde badanalarla şanoya çıkar, âşıklık rolü yaparmış.

Huriye yine akıl hocalığına başladı:

— Ayna uzakta değil, şuracıkta; kendine bir bak. Gençsin, güzelsin, padişah ikballeri gibisin. Kız oğlan kızlar eline su dökemez. Yaralarını deşmeyim ama koca görmedin, en civan demlerini hırtlambanın patentesi altında geçirdin. Dört günlük dünya kahrı çekmeğe, ah ve zare değer mi? Gez eğlen, beğendiğin erkeklerle gönül avut. Bu zavallıcık raya elinin altında sayılır. Raya deyip tukaka etmeğe de hakkın yok; zira o da Allahın kulu. Görülen köye kılavuz istemez. Demin dediğin pek doğru. Herifceğiz sana âşık. Âşık kelimesi az bile; sen Leylâ, o Mecnun. Onunla da avunur, vakit geçirirsin...

Aynı sandalyede, âdeta kucak

— TEFRİKA No. 9 —

kucağa oturuyorlardı. Dürnev başını Huriyenin başına yaslandırmıştı. Şappadak gerdanından öptü. Kulağına fısıltılarda, araya kısa kısa cümleler de karışıyor:

— Anladın mı, iki gözüm Huriciğim?

— Bu söylediklerin sahi mi Allahını seversen?

— Yalan söylüyorsam Azrailin kılıcına geleyim!

— İhtimali yok, katiyyen ummam!

— Vallahi um, hem de yüzde yüz um. İki kerre ikinin dört ettiğine ne derece eminsen buna da o derece emin ol. Ben neler gördüm, neler duydum...

Antuan, Molla beyle neşeli neşeli çakıştırıyor.

(Roman resimlerinden)

Bu sözleri ederken gülmekten kırılıyorlar, birbirlerine çimdikleri basıyorlar, Huriye,

— Bilmediğin yoktur, billâhi ömürsün kardeşçiğim! diyor, kahkahalarla katılıyordu.

Ertesi günün akşamı...

İdris Molla daireden erkence çıkmış, yalıya gelmişti. Selâmlık taşlığında karşılayan Muharrem ağayı kenara çekti:

— Ne var, ne yok?

— Sağlık efendim!

Yavaşca sordu:

— Baldız evde mi?

— Misafir hanımla bir yere gittiler.

— Hâlâ gelmediler mi?

— Gelmediler!

Molla beyde bet beniz attı. Düşüncede:

O misafir karı men cerrebel mücerreplerden. Havalı, tek durmaz, ele avuca sığmaz. (gezelim) diye mutlaka Huriyeyi kışkırttı, kandırdı; kim bilir nereye götrüdü. Kalendere mi, Büyükdereye mi, sulara mı?, Cuma ve pazardan gayri günler, ortalığın tenhalığı kaltağın işine daha uygun gelir.

Muharreme,

— Dönme dolabı vur; geceliğimi, feyyum kürkümü ara kapıdan uzatsınlar! emrini verdikten sonra,

— Bizim müsüyü buldur, çabuk yukarı gönder! dedi; çıktı odaya.

Antuan, sed bahçede, çatısı asmalar, yanları hanım ellerile örtülü kameriyenin bir köşesine büzülmüş, gözleri boğazın kâh Boyacı köyü, kâh İstinye tarafında Venüsü sabırsızlıkla bekliyordu. Yarım saate kalmadan güneş batacak, sular kararacak. Nerede bu kadın?

Uşaklar, bahçıvan, Ayvaz bahçede dört dönüyorlar (Müsü! Müsü!) diye sesleniyorlar, kulak asmıyor.

Tokmak burunu köşesinden bir sandalın görüldüğünü, aşağı doğru kıvrıldığını gördü. Onlar, evet ta kendileri!.. geliyorlar!...

Hemen seddin arka duvarından arsaya atladı. Harem bölüğüne bitişik dar yoldan deniz kenarına koştu. Sandal yaklaşıyor, Beyrutlu,

— Ahsen!.. Ecmel!.. Ekmel (Superle!.. Splendide! Celeste! diye mırıldanıyor...

Huriyenin tuvaletine, elegantlığına diyecek yok: arkasında havai mavi, sırmalı Halep maşlahı; başında aynı renkte bürümcükten baş örtü; tepesinde topuz, alnında sırma saçlardan bombe, şakaklarında frize perçemler..

Yanındaki misafir hanım da pek silsili: onda da papaziden baş örtü, sipsivri topuz, sarıya boyalı saçlar, beyaz maşlah...

O gün öğle yemeğinden sonra Dürnev hanım,

— Haydi Yeniköye gidelim demişti; hem biraz Boğaz havası alır, hem de modistra Madam Kalyopiye uğrarız, seni tanıtırım. Pek nazik, cana yakın, pek de şen kadındır. Âlâ dikiş diker; Beyoğlunun değme terzilerinden, Efiyeni, Zabel, Anet falanlarından hiç aşağı değil, belki de üstündür. Yaptıracağın elbiseleri, çarşafları artık ona verirsin.. Erkeklerden de müşterisi, geleni gideni çok. Yeniköyün, Tarabyanın, Büyükderenin en kibar, en şık beyleri, mösyöleri frenk gömleklerini hep ona diktiyorlar!...

Huriye sandalcıya hakkını verdi. Rıhtıma atlayacağı esnada Antuan seğirtip elinden tuttu, karaya çıkardı. Sarı papa kırım kırım kırılıyor:

— Aman profesör beyciğim, vallahi zahmet ettiniz! teşekkür ederim efendim, çok mersi iki gözüm!

Bir elile eteğini kavramış, maşlah vücuduna sımsıkı yapışık; ince belini, dolgun göğsünü, kalçalarını belirterek; havai mavi ipek çoraplarını baldırlara kadar göstererek, hoplaya hoplaya yürüdü; harem bölüğünün zilini çaldı. Kapı açıldı, içeri girdiler.

Profesör efendi bitik. Ortalığa yayılan (Azürea) kokusundan yüreği ezik; güçlükle kesik kesik nefes almada. Kulaklarına inanamıyor. (iki gözüm) dedi ha! yarın canım, öbürgün de ruhum, hayatım diyeceği muhakkak..

Selâmlık odasında baldız hanımı heyheyler getire getire bekleyen; koltuğa gömülü, gözleri kapalı, iki avucu kafasında (Bu akşam dönmiyecekler mi? Bir yere gece yatısına mı gittiler?) deye azabtan kahrolan Molla bey Huriyenin sesini duyunca derinden bir (Yarabbi şükür) çekti; ferahlamıştı.

Uşaklara seslendi:

— Müsüyü çabuk bana gönderin!

Müsü işkilli. Acaba sakallı, sandaldakini karşıladığını, elinden tutup indirdiğini, kadının memnun oluşunu pencereden görüp kıskandı mı, kızdı mı, diye. Ya şimdi kovarsa, yalıdan defederse..

Öfkesini unutturacak ehemmiyetli bir havadis uydurmak, hemen ağzını kapatmak lâzım. Yalanı çabucak tasarladı, girdi Mollanın yanına.

— Seni arata arata hâl oldum, nerdesin sinyör?

Antuan açtı çeneyi:

— İskelenin karşısında sınnarın (çınarın arapcası) gölgesinde bir kahve içmeğe, vapur vürud edince müvezziden bir de Fransızca Servet gazetesi alıp mütalâa eylemeğe niyetlenmiştim vapura intizardayken sahile bir mûs yanaştı. Bana hitaben sayhalar.. (Mösyö Antuan! mösyö Abdülmesih!...) Kimmiş keşfedin?

(Devamı var)

— Otomobildeki kadın — Bu adam acaba ne satıyor!

İsviçreye Mektup

San'at Dostları Cemiyetinin bu seneki ilk yemeği pek neş'eli, pek eğlenceli bir şekilde oldu. İnanmazsan prenses Mevhibeye sor. Zaten gecenin en neş'eli, en canlı kadını muhakkak ki, o idi. Kavalyelerini daima genç ve güzel erkeklerden seçerek dansa kalkan Prenses bir tüy hafifliği ile döndü durdu. Bir kere daha kanaat getirdim ki, yaş denilen korkunç heyûlâ, genç ve ateşli bir kalbin yanında hiçe iniveriyor. Yaşasın Prenses Mevhibe!

Fikret Adil'in reisliğini yaptığı uzun bir masa akşamın güzide davetlileri olan İş Bankası erkânına aitti. Bu masada Şehir tiyatrosunun ebedi gözdesi "Çıntav,, da vardı amma, o bu akşam bir çift siyah göze daldı ve zeytinyağının nüanslarını bellemeye çalıştı. Karısını Londra'ya göndermeye 'muvaffak, olan bir 'İşmen, Nevin Seval ve Baba Tahirin masasında pek hayatından memnun görünüyordu, maamafih ona rağmen erken kaçtı.

Akşamın en genç ve en zarif kızı Ercüment Ekremin kızı Esin Tâlu idi. İncileri mi daha parlak dişleri mi daha beyaz pek fark edilemiyor. Ercüment Ekrem bu akşam bir hayli nazlandı ve kirpiyi aradı, o olmayınca lâf etmem dedi ise de, yine dayanamadı ve bizlere çok nükteli sözler etti. San'at Dostları Cemiyetinin bu nevi toplantılarında en işe yaramayan üyeler bizzat san'atkârların kendileri oluyor, ne garip değil mi? Meselâ Vasfi Rıza, öğretmen idealzimini canlandıracağım diye nefesini tüketmiş, paydos borusunu çalmış, yerinden kımıldatabilene aşk olsun. Necmi Rıza sözde Cemiyetin eğlence kolu üyesi! Bu akşam için vaadlerde de bulunmuştu; sigara dumanı dedi, tanbur yok dedi, Felek yok dedi kimselere görünmeden kaçtı. Biraz daha israr etseydik belki insan da yok diyecekti. Fakat ona mukabil Cici Necdet sıcak ve yumuşak sesi ile bizleri hayran bıraktı.

Kendisini güzel hikâyelerile sevdiren Ş. Taylan ve kocası bu akşam mütemadiyen flört ettiler. Yanlış anlama, birbirlerile flört ettiler. Bu hususta yazarımız geeçnlerde "sokak köpeği,, diye bir hikâye yazmıştı, bununla "Himayei Hayvanat Cemiyetinin,, ve mensubu Güzin Arelin gözdesi oldu.

Kâmuran Cemal, masalar arasında kombinezonlarla meşguldu. Burhan Toprak, toplantıyı, Lokalin yamacındaki bir sahilhaneden seyretti. Manolya tenli, zarif, cici, Güzin de bizim toplantıya gelmiş. Fakat onların masasında şâhane; bir kadın vardı, göhsen, beyaz saçlarını bir taç gibi başında taşıyan Bayan Semiha, bana Rafaelin kadınlarını hatırlattı..

Asaf Halet Çelebi yoktu, Nigâr Çin gelmemişti, Akşamcılar yoktu, "Aile,, reisi de efradı aileyi göndermemişti. Ne ise senin anlayacağın güzel bir toplantı idi. Gelmeyenler herhalde talihlerine küsüp otursunlar.

Gözlerinden öperim.

FİTNE FÜCUR

GUNLER GEÇERKEN

Kirli Çamaşırlar Piyesi

Merhum Hüseyin Suad'ın bu isimde bir piyesi vardı: hatırımda kaldığına göre de meşrutiyetin ilk senelerinde, eski Feyziye kıraathanesinin içindeki sahnede oynanmıştı

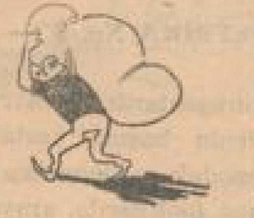

(Nasıl oldu?), (Jön Türkler) gibi o devrin inkılâbile alâkalı piyeslerden nihayet halka gına geldiği bir sırada (Kirli Çamaşırlar), hafif bir komedi, belki de yarı vodvil olduğundan pek hoşumuza gitmişti.

Ben bunu adapte bir piyes sanıyordum. Meğerse tamamile telif esermiş; kendisi söylemişti. Sahneye çıkan şık çarşaflı kadınlar — sahnede çarşaflı kadın görmemiş bir nesil idik, biz! — hâlâ gözümün önündedir. Sokaktakileri unutmuş gibiyim de onlar aklımda yer etmiş. Hâfıza ve hatıralarımızın böyle garip tezahürleri olur.

Şimdi, kırk sekiz sene sonra, bu piyesi tekrar neden düşündüğümü ben de merak ettim. Evet, (Kirli Çamaşırlar) niçin aklıma geldi? Nasıl gelmesin ki son haftanın en tipik siyasî hâdiseleri arasında kirli çamaşırlar, ilk mevkii aldı. Rejimde başka başka şekillerde hizmeti sebk etmiş iki şahsiyetin giriştikleri kalemleşme nereye ve nasıl bir neticeye varacağı tahmin edilemiyecek kadar yeni bir mevzuun açılmasına sebep oldu.

Kirli çamaşırların teşhirine başlandı.

İlk çamaşır 1 milyon 38 bin liralıktır. Görüyorsunuz ki müzayede pek yüksek bir bedel üzerinden açılmıştır. Bereket arkasından, bu teşhiri yapan zata atfedilen çamaşır, bir şişe fabrikası ilân bedelinden öteye geçmiyor. Devede kulak bile değil.

Lâkin çığır bir kere açılmıştır. Eğer kapanmazsa ve muhtelif isimler altında şuna buna bol keseden verilen komisyon, ihsan, âtıfet, arpalık, ulûfe, hakkı sükût, yem bedeli vesairenin tâdadına geçilirse gazeteler birer "Seyyiatnâme,, ye döner. Netekim bütün sütuunlarda şimdi bir (Kirli Çamaşır) başlığına rastlıyoruz.

Bu münasebetle hatıraltmak isterim: gerek istbdad, gerek meşrutiyet devri ricali, mensub oldukları idare düştükten sonra veya zayıfladığı sırada vakarlı bir sükût muhafaza etmişler, o devirlerin kirli çamaşırlarını teşhir vazifesini muhaliflerine yahut çömezlere bırakmışlardı. Hattâ rejimin seyyiatına zerre kadar bulaşmamış olanlar bile o rejime toz kondurmamağa çabalamışlardı.

Eski zaman politikacılığı şimdiki kadar başı bozuk değilmiş ve eski pilitikacılar sonu nihayet kendilerine de dokunacak mevzulara temastan çekinmeği, vakarlı bir sükûta dalmağı da bilirlermiş.

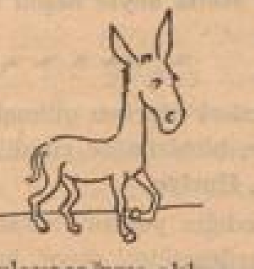

Hüseyin Suad'ın (Kirli Çamaşırlar) komedisini bir gün gelip de bu derece dramatik vesilelerle hatırlayaaağımı aklıma getirmezdim.

R. H. K.

UYKU İLÂC

Adamın biri, tabiî ilâçlar ve bir takım tavsiyelerle hasta tedavi ettiğini ilân eden, bir doktora gider:

— Doktor, uykusuzluktan başka hiç bir şikâyetim yok, tabiî uyuyamadığım için de dinlenemiyorum, çalıştığım büroda kâfi derecede faydalı olamıyorum. Aman beni uyutabilecek adamakıllı kuvvvetli bir ilâç veriniz.

— Ben uyku ilâcına şiddetle aleyhtarım, onun yerine kendi icadım olan bir metod kullanırım. Eğer bu gece de uyuyamazsanız, bir, iki, üç,

dört, ilh... uncaya kadar say

Adam parasını verip

ertesi gün ir.

Doktor:

— Teda ladınız mı?

— Evet 101.375 e kadar

dim.

— Mük

— Evet sırada saate bakın

büroya gitm ın gelmiş olduğunu

Le - Aleyh

★ Ka rli bir ökseedir. Ruh

kalamak i n bu ökseyi kullanır.

Saint

★ Ka yada mevcut kuşlar

Alfred de

lidir.

★ Ka tın güzel bir hatasıd

★ Ka n cinsleri arasında

olarak sa

★ Ka la melek arasında m

mahlûktur.

★ Ka ne varsa hepsinin

Eur

★ Er attığına pişman olan

dını yarat dolayı pişmanlık du

M

★ Ha dur ki erken evlenme

dını sevme ın hayatınca onu sev

★ İzi tabiatın kurduğu bi

Schop

★ İnsa örünmek istedikleri

izdivactan durlar.

★ Bir n mesud olabilmesi

nın sağır, k ör olması lâzım geli

d'

"Mest-i na büyüttü böyle bip

"Kim yetiş gimâ servden bâlâ

(

Le - Aleyhte

★ Kad rli bir öksedir. Ruhlarımızı yakalamak için bu ökseyi kullanır.

Saint Cyprien

★ Kad yada mevcut kuşların en güzelidir.

Alfred de Musset

★ Kad tın güzel bir hatasıdır.

Milton

★ Kad n cinsleri arasında bir mahlûk olarak say

Cujas

★ Kad la melek arasında muvakkat bir mahlûktur.

Balzac

★ Ka a ne varsa hepsinin beteridir.

Euripide

★ Er attığına pişman olan Allah, kadını yarat dolayı pişmanlık duymamıştır.

Malherbe

★ Ha dur ki erken evlenmeli, bir kadını sevme in hayatınca onu sevmeli!

Michelet

★ İzdi tabiatın kurduğu bir tuzaktır.

Schopenhauer

★ İnsa örünmek istediklerinden fazla izdivactan durlar.

Laboisse

★ Bir a mesud olabilmesi için kocanın sağır, k ör olması lâzım gelir.

d' Aragon

"Mest-i na büyüttü böyle biperva seni?,,
"Kim yetiş gûnâ servden bâlâ seni?,,

(Nedim)

İLÂ

dört, ilh... d uncaya kadar sayı sayın.

Adam parasını verip gider ve... ertesi gün t ir.

Doktor:

— Teda ladınız mı?

— Evet 101.375 e kadar sayabildim.

— Mük

— Evet sırada saate bakınca, kalkıp büroya gitm m gelmiş olduğunu gördüm.

Bir dokun...

Çok İyi Eğlenmişler!

Hatırlarsınız ya, kimsesiz çocuklar meselesi geçenlerde Büyük Millet Meclisinde görüşülüü ve hararetli münakaşalar oldu. Hükümet, daha esaslı bir kanun lâyihası hazırlayacağını söyleyerek şimdi encümende bulunan tasarıyı geri almak istedi, fakat Meclis buna itiraz etti, kanunun bir an evvel çıkarılmasına karar verdi.

Kimsesiz çocukların vaziyetleri ni ötedenberi bildiğimiz için zaten yüreklerimiz sızlıyordu; bu mevzu üzerinde milletvekillerimizin meclis kürsüsünde söyledikleri sözler, ıztırabımızı kat kat arttırdı.

Bereket versin, bir kaç gün sonra İstanbul gazetelerinde okuduğumuz bir havadis, yanan yüreklerimize soğuk su serpti, üzüntümüzü unutturdu. Beyoğlunun büyük salonlarından birinde, yoksul çocuklar menfaatine bir balo verilmiş; bunu tertipleyenler de, İstanbulun tanınmış bir çok aileleri de mükemmel eğlenmişler, balo sabaha kadar neşe içnde devam etmiş.

Oh, ne âlâ! Akşamdan sabaha kadar eğlenmişler, neşelenmişler. Bu coşkun neşenin, taşkın eğlencenin mahmurluğile ertesi gün de sabahtan akşama kadar uyudular, istirahat ettiler tabii.

Ne mutlu o çocuklara ki, şu kışta kıyamette kaldırım kenarlarında, yangın harabelerinde tirtir titreşerek yoksulluğun, kimsesizliğin bakımsızlığın ıztırabı ile gece gündüz inledikleri sırada kendilerinin nam ve hesabına, kaloriferli, lüks salonlarda akşamdan sabaha kadar eğlenen ve kuş tüyü yataklarda sabahtan akşama kadar dinlenen müşfik koruyucuları var!

"— Efendim, Avrupada da, Amerikada da böyledir. Hayır cemiyetlerine gelir temini için balo, konser, müsamere gibi eğlenceler tertip edilir,,

Diyeceksiniz. Evet amma o memleketlerde bu gibi toplantılar, hakikî birer şefkat kaynağı haline gelirler. Zenginler oralarda tuvalet, ihtişam müsabakası değil, sehavet, hamiyet yarışı yaparlar ve tertiplenen eğelncelerin onlara temin ettiği en büyük zevk de budur.

VARIN ANLAYIN!

Haseki doğum paviyonunun duvarları çatladığı malûm. Açıkta kalan hastaları muvakkaten yerleştirmek için elverişli bir yer aranmış, bulunamamış ve bu vaziyet karşısında hasta karyolaları, Haseki hastahanesi polikliğinin koridoruna sıkıştırılmış.

Burasını gezen bir gazeteci, zemin katında, taş duvarlar arasında, soğuk, havasız bir yer olduğunu ve bir kişilik karyolalarda ikişer, üçer ahstanın koyun koyuna yattıklarını yazıyor:

Memlekete, senede vasati olarak iki bin beş yüz çocuk kazandıran annelerin ne şartlar altında tedavi edildiklerini varın anlayın!.

Biraz evvel bahsettiklerimiz kimsesiz çocuklardı. İşte şu soğuk, havasız koridorlarda hayata gözlerini açanlar da analı, babalı yavrucaklar!

Bizim de koskocaman bir Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığımız ve o Bakanlığın geniş bir teşkilâtı olduğunu rivayet ederler. Allah eksikliğini göstermesin!

Cemal Refik

Filistine yahudi muhacereti devam ediyor (gazeteler)

Arap — Bunlar çıktıkça bizim Filistin meselesi çıkmaza giriyor!..

Aklımız Ermedi...

Hürriyeti seçen Kravçenko için bir şahit demiş ki: "Bu adam Rusyada iken işçi gündeliklerinden 60 bin ruble çalmış ve iki yıl ağır hapse mahkûm olmuştur.,,

Mümkündür. Fakat işçi gündeliklerini çalan ve hapse sokulan bir adam neden bir müddet sonra bir heyet arasında, ecnebi memleketlerine gönderilmiş? Mazisi daha temiz biri bulunamamış mı?

Yoksa Sovyetlerde hem cürüm işlemek, hem yolunu bulup tekrar göze girerek mühim vazifelere tayin edilmek olağan işlerden midir?

Gittikçe Dehşet Kesbediyor

Söylüyoruz, dert anlatamıyoruz; Şirket kurarak dağa kadın kaçırma rezaleti aldı, yürüdü; gittikçe dehşet kesbediyor. Fakat aldıran yok. Ne Milletvekili, ne hukukçu, ne hükûmet harekete geçmek lüzumunu duyuyor. Mahut kirli çamaşırlar üzerine neler yazılmadı, yazılmıyor?

Bu sefer de üç zorba Balıkesir trenini durdurmuşlar; makinisti silâhla tehdit ederek... Ne yapmışlar? yolcuları mı soymuşlar? Hayır! vagonları gezmişler, gözlerine kestirdikleri Fatma ile Havvayı yakaladıkları gibi cumhur cemaat, hem de bekletttikleri otomabile koyarak yallah dağa dümen kırmışlar!

Neredeyiz? Ne oluyoruz? Ne olacağız? Memleketimizi "dağa kadın kaçırma ve müştereken ırza geçme,, ülkesi haline sokan bu şerirlerle, bu rezaletelrle ciddi bir mücadeleye ne zaman girişeceğiz? Adalet cihazı bunların hakkından gelecek surette niçin techiz edilmiyor? Dört yüz küsûr Milletvekilinden bir tanesinin olsun şu satırlara gözü ilişmiyor mu? Bakanlar! Milletvekilleri! Hukukçular! Azıcık da bu tarafa bakınız!

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 45 —

Hamiyet hanım, Firdesin kolunu tuttu:

— Tanıyor musun bu kadını?

— Hayır.

— Sana çok dikkatli baktı da...

— İlk defa görüyorum kendisini.

— Sakın şey olmasın?

— Kim?

— Sabrinin düşüp kalktığı kadın olmasın. Bu yosma bir şeye benziyor.

Firdesin kalbinde bir sızı burkuldu, fakat Hamiyet hanıma hissettirmemeğe çalışarak mırıldandı:.

— Ne münasebet? Sabri öyle şeyler yapmaz. Gözümle görmedikçe inanmam.

— İnatcılığı bırak, Firdesciğim. Böyle işlerde çok dikkatli, çok kurnaz olmak lâzım. Kocasının herhareketinden şüphelenmeyen kadın daima aldanır. Erkeklerin vefasına bel bağlamak doğru değildir. Gerçi senin Sabri ile alâkan kalmamış sayılır amma onun edebsizliklerini görüp inanırsan daha iyi olur.

— Şimdi Sabriye soracağım bunu.

— Sormaktan ne çıkar kızım? O serseri doğru söyler mi sana?

Hamiyet hanım kapının önünde kaldı, Firdes içeriye girdi. Kocasının hatırını sorduktan sonra yalvaran bir sesle:

— Sabri, dedi, sana bir şey soracağım, Allah aşkına doğru cevap ver.

— Ne varmış? Hapishanedeki adama ne sorulur?

— Buradan çıkan kadını merak ettim.

— Hangi karıyı?

— Biraz evvel bu kapıdan bir genç kadın çıktı, yanımdan geçerken bana dikkatli baktı. Doğru söyle, kimdir o kadın?

Sabri gülümsedi:

— Öyle mi? o kadar merak ettinse doğrusunu söyliyeyim; o karı benim aftosum.

Firdesin benzi sapsarı oldu:

— Yaaa.. demek ki işittiklerim doğru imiş.

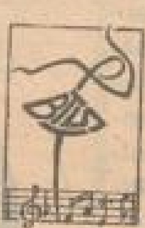

Sabri gözlerini belertti:

— Ne işittin, ulan ?

— Şey... işte, kendin söylüyorsun ya!

— Ben sana palavra attım, ölüsü kandilli. Sende hiç akıl yok mu? Kodeste kapalı insanın öyle şeyleri olur mu? Biraz evvel buradaki arkadaşlardan birinin kız kardeşi, ağabeysini ziyarete gelmişti. Her halde onu gördün sen.

— Belki öyledir.

— Şimdi sen söyle bakalım, işittiklerin ne imiş? Demek dışarıda benim için ileri geri lâflar oluyor. Sen kimlerle düşüp kalkıyorsun, anlat bakayım? Benim yokluğumda ne haltlar ediyorsun?

— Neyapacağım ayol? Evde oturuyorum.

— Evde oturuyorsun da benim için söylenenleri nasıl duyuyorsun?

— Bir şey duyduğum yok, canım. Lâf olsun diye söyledim ben onu.

Sabri yumruğunu sıkıp salladı:

— Bana, dinine yandığımın kızı! Evden dışarıya adım atmayacaksın ha! Hapishaneden çıktığım zaman soruşturacağım. Eğer benim yokluğumda sokaklarda dolaştığını duyarsam yakarım seni. Zaten kodeste yatmağa da alışıyorum. Senin karnını deşer on beş sene daha yatarsam vız gelir bana. Elindeki paraları da idareli kullan. Benim burada ne kadaryatacağım belli olmaz. Fazla ceza giyersem meteliksiz kalırsın ha.

Firdes hapishaneden çıktığı zaman pek dalgındı. Sabrinin sözleri şüphesini, endişesini büsbütün arttırmıştı.

Hamiyet hanım dikkatle yüzüne bakarak sordu:

— Ne oldu, Firdesciğim? Benzin sararmış. Sabri fena bir şey mi söyledi yoksa?

— Hayır, Sabri bana fena söz söylemez ki.

— Kadın lâfını açtın mı?

— Evet, sordum. Evvelâ; "aftosum,, diye alay etti, sonra doğrusunu söyledi. O kadın, mahpuslardan birinin kızkardeşi imiş.

Hamiyet hanım mânalı bakışlarla başını salladı:

— Zavallı yavrucak! hemen de inanıveriyorsun. Sabri evvelâ doğruyu söylemiş de sonradan lâkırdıyı çevirmiş. O kadında mutlaka bir iş var.

— Sizin dediğiniz gibi olmasına imkân yok. Hapishaneye bir çok kadınlar gidiyir.

— Ne ise, şimdi bunun üzerinde daha fazla durmayalım. Fakat benim lâkırdıma mim koy sen.

Sultan Ahmede geldiler. Firdes aşağıdan gelen tramvayların durağına doğru yürürken Hamiyet hanım kolundan çekti.

— Nereye, kızım? Beyoğluna çıkmak için yukarıdan gelen tramvaya bineçeğimizi unuttun galiba. Bizim eve gitmiyor muyuz?

Ce. Re.

(Devamı var)

En öndeki serçe — Nafile, dostlar! Henüz tevziat başlamadı!

"Fransız karikatürü"

Direksiyondaki — Şu bizim ahmak Durand yok mu? Arkasına dönüp ahbaplarile konuşması yüzünden otomobille denize uçmuştu!

"Fransız Karikatürü"

Zevk Sahibi Evlât

Bir taşralı genç İstanbulda güzel bir kızı sever, ailesile mektuplaşarak muvafakatlarını alırır; evlenirler.

Yeni karısile birlikte memlekete dönünce delikanlı babasına sorar:

— Nasıl, gelininizi beğendiniz mi?

— Allah bağışlasın. Fakat doğrusunu istersen sen ondan daha zevk sahibi imişsin!

OTOMOBİL VE İNGİLTERE

Herkesin bildiği gibi otomobil Fransada doğmuştur ve İngiltereye çok geç ve ağır surette yayılmıştır. Tam elli sene evvel bir kıral emirnamesi büyük yollarda otomobillerin saatte 19 kilometre 308 metre süratle gitmesine müsaade etmişti.

O emirnamenin neşrinden önce otomobillere ancak 6 kilometre 436 metrelik bir sürat hakkı tanınmakta idi ve — asıltuhafı — otomobilin önünde yaya giden bir adamın kırmızı bayrak sallaması mecburi idi.

Öğrenmek ve Unutmak

Bir talebe diyor ki:

— Çalıştıkça öğreniyoruz; öğrendikçe unutuyoruz; unuttukça daha az biliyoruz; daha az bildikçe o nisbette az unutuyoruz; az unuttuğumuz kadar da az biliyoruz... O halde öğrenmek neye?

Profesör — Bugün size bir ameliyatta ne gibi şeylerin yapılmaması lâzım geldiğini göstereceğim!.

"Ecnebi karikatürü"

SAATÇI OĞLU

Baumarchais, piyeslerini yazmaktan vakit bu dukça harp çalardı.. Kıraliçe Marie - Antoinette, muharririn musikideki hünerini işittiğinden dinlemek üzere kendisini saraya çağırdı ve huzurunda oturmasına müsaade etti.

Herkes Baumarchais'nin bir saatçi oğlu olduğunu biliyordu. Kıraliçenin bu iltifatına asilzadeler kızdılar. İçlerinden biri onu tezyif için huzurdan çıkınca murassah bir saat uzattı, dedi ki:

— Şunu kurar mısınız?

Muharrir saati aldı ve kasten yere düşürdü; kıymetli saat param parça olmuştu. Asilzade pür hiddet çıkıştı:

— Ne kadar beceriksiz bir adammışsınız, siz.....

— Doğru söylüyorsunuz. Zaten babam da bunu bildiği için sanatı bana öğretmedi!

KISA HİKÂYE

Şairin Cazibeli Karısı

"Schweizer Magazin,, den

Şarin pek cazibeli bir karısı, bir de pek cazibeli sevgilisi vardı.

Biz şimdi ne şairin, ne de karısının ve sevgilisinin tarafını tutmuyoruz. Çünkü iki kadın tarafından sevilen erkeklerin mutlaka batiyar olmaları lâzım gelmez.

Günün birinde şairin karısı beklenmedik bir saatte ansızın eve geldi. Sevgilisi ile baş başa olan şair, pek tabii olarak şaşırdı, korkudan ne yapacağını bilemez hale geldi. Çünkü karısı başında şapkası, arkasında mantosu ile, yanında yazı masası kenarına dikilmişti. Başkaca çıkış kapısı olmayan bitişik odada ise cazibeli sevgilisi kapana tutulmuş fare gibi titremekteydi.

Karısı kocasını selâmladı:

— Ne o, birden şaşırmış gibisin?!

— Ben mi?, şaşırdım mı? Hayır... Yazdığım eserin ölü noktasına geldim de takıldım, kaldım.

— Öyle mi kocacığım?

Diyen karısı, havadaki yabancı esans kokusunu hissettirircesine teneffüs etmeğe başladı:

— Peki, neye devam edemiyor sun?

— Bak karıcığım, hikâye şu: Hikâyemin kahramanı, karısının haberdar olmaması lâzım gelen birisile baş başadır. Böyle bir şey hayatta olur, değil mi karıcığım?

— Ona ne şüphe..

— Şimdi aksiliğe bak ki, bu esnada ansızın karısı gelir. Kahramanın yanındaki misafir, yandaki odaya sıvışır. Fakat o odanın başka çıkacak kapısı yoktur. Meselâ bizim odalar gibi. Şimdi kahramanın misafirini o odadan nasıl çıkarmalı diye hikâyemde takıldım, kaldım.

Karısı gülümsedi, biraz düşündü:

— Kolayı var, dedi, kadını odadan dışarı çıkar, olur biter..

— Karıcığım, hangi kadını demek istiyorsun?

— Budala, hangisi olacak. İşte benim gibi sokaktan manto ve şapkasile gelen kadını, soyunmak üzere yatak odasına gönder. Anladın mı?..

Diyerek, kocasının odasından çıkıp yatak odasına doğru yürüdü. Şair:

— Aman ne kolaymış!

Diye yanındaki odaya daldı, titreyen sevgilisini aldı, usulcacık sokak kapısından dışarıya çıkardı.

Bir kaç dakika sonra yazı odasına gelen karısı:

— Nasıl, bulduğum çare ile hikâyeni tamamlamağa imkân buldun mu?

Diye sordu:

— Ah karıcığım, senin hayal ve buluşların hakikat gibi kuvvetlidir.

Kadının iftiharla koltukları kabardı:

— Koca çapkın! dedi. Senin gibi bir şairin karısı da böyle yüksek buluşlu olmazsa, ne romana başlayabilir, ne de bitirebilirsin?

★

Korkunç Netice

Şu koyu ırkcı ve en üstün millet Almanyanın o tevehhümler yüzünden ne hale düştüğünü şu aşağıdaki iki taze telgraf haberi ne iyi belirtiyor. Hem acıyarak, hem de o kafadakilere ibret dersi olmasını dileyerek okuyunuz:

"Serbest aşk,,

Berlinde nümayişler yapılmakta ve "serbest aşk,, a yeniden müsaade verilmesi istenmektedir. Buna sebep yedi milyona yakın Alman kadınının koca bulamamak durumunda kalmış olmalarıdır.

Esir tüccarları

Hamburg — "Die Frau,, kadın mecmuasında dün çıkan bir habere göre Alman kızlarını kandırıp hizmetçi olarak dış memleketlere gönderen bir takım esir tüccarları türemiştir.

İtalyada grip

Kadın — Kızına kocacığım; doktor beni muayene ederken birdenbire gripe tutuldu da yatağa girmeğe mecbur oldu!

GÜZEL SÖZLER

★ Hiç bir iyi adam âni olarak zengin olmamıştır. — "Syrus,,

★ Zenginlik, sahibine ya hizmet veya hükmeder. — "Horacê (Horatius),,

★ Zengin ölmektense zengin yaşamak daha iyidir. — "Johnson,,

★ Altın bir maske bütün çirkinlikleri örter. — "Decker,,

★ İktisatta, bir ihtiyaç tatmin edildiği nispette ehemmiyetini kaybeder, diye bir kaide vardır. Yer yüzünde ayni şiddeti muhafaza ederek devam eden bir aşk olmadığına göre aşkın da iktisadi bir mal olduğunu kabul edebiliriz. — "E. Lieben,,

★ Akıllı bir adamın gençleşmek istediğini hiç gördünüz mü?. — "Swift,,

★ Köylü ve kıral olsun, evinde sessizlik olan insan en mesut insandır. — "Goethe,,

★ Tecrübe, insanların başına gelen şeyler değil, başına gelenlerden çıkardığı neticelerdir. — "Aldous Huxley,,

★ Eski odun yakmalı, eski şarap içmeli, eski arkadaşlara itimat etmeli, eski kitap okumalı. — "Aragonlu Alonzo,,

★ Çok âlim bir insan dahi, en mütevazi köylüden daima yeni bir şey öğrenebilir. —"J. P. Senn,,

★ Tahsilin gayesi, bir insana bilmediklerini öğretmek değil, ona o zamana kadar hareket etmediği tarzda hareket etme yolunu göstermektir. — "Ruskin,,

★ İnsanlar öğretirken öğrenirler. — "Seneca,,

İhtiyatlı müşteri

Müşteri — Bu tabloyu satın alayım ama sakın o çizgilerin komünistlik gibi bir mânası olmasın?

"Fransız karikatürü"

İŞKİLLİ

Profesör doktor, Bardeleben, ne zaman kadınların sadakatinden bahsedilse başından geçen şu vakayı anlatmadan edemezmiş:

— Bir gün genç, güzelce bir kadın hastayı muayene ettim: sinirleri berbad, moratı bozuk. Hani nerdeyse çıldıracak. Kendisine tavsiyelerde bulunmağa başladım: "size bir meşguliyet, bir değişiklik lâzım,,

Kadın, heyecanla sözümü kesti: "Ne diyorsunuz doktor? diye itiraz etti. Kocamın ne kadar kıskanç ve kadın ruhunu tanımaz bir erkek olduğunu bilmiyor musunuz? Bana başka bir ilâç bulunuz!,,

Filozof İmparator

Roma impartorlarından Marc-Aurèle pek âdil bir hükümdardı. Ne zaman hassa alayına, yani kendi muhafaza kıtasına bir kumandan tayin ederse merasimle kılıç verirken şöyle derdi.

— Bu kılıcı sana, vazifemi hakkile ve adaletle ifa ettiğim müddetce beni muhafaza için veriyorum. Fakat Romalıların saadetine engel olacak bir yol tutarsam kılıcını beni cezalandırmak için kullanacaksın!

Yazık ki bu iyi imparatorun oğlu Commede, babasına hiç benzemedi ve Roma imparatorlarının en zalim ve rezillerinden biri olarak tarihe geçti.

PÜRGOLİN MÜSHİL GAZOZU

Hoş lezzet

Kolay içim

Kat'i netice

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

Süt çocuklarının beslenmesinde VİTAMİNLERİN Ehemmiyeti çok büyüktür.

ÇOCUKLARINIZI

ARI

Pirinç unlariyle besleyiniz.

Kalori ve Vitamin Bakımından

En mükemmel çocuk mamasıdır.

HAKİKİASPİRİN tozundan yapılmış
AA PİRİN
komprimeleri
SAFASPİRİN dir.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

Hanımeli Gazetesi

Size, bir çok yenilikler, pratik bilgiler, çiçek, biçki, yün işleri hakkında faydalı malûmat verir.

Şubat 949 HANIMELİ sayısında Ev İdaresine ait daha bir çok yeni ve lüzumlu yazılar bulacaksınız.

Bunlardan başka, Roman, Hikâye, fıkra, vs.. vs...
Çok Resimli Çok Renkli
40 Sayfa 50 Krş.

İstanbul TAN Matbaası

Yeni neşriyat:

DİN DERSLERİ
(Birinci kitap)

Millî Eğitim Bakanlığı, son günlerde, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan ve Millî Eğitim Bakanlığı talim ve Terbiye Dairesinin karariyle ilkokulların dördüncü sınıflarında ihtiyarî olarak okutturulması uygun görülen "Din Dersleri,, adı altında mühim bir din kitabı yayımlamıştır.

İlkokulların dördüncü ve beşinci sınıf çağındaki çocuklardan isteyenlere - velilerinin izniyle - umumî öğretim saatleri dışında okutulacak din derslerini ihtiva eden bu eser, çocukların anlayabileceği bir dille kaleme alınmıştır.

Din dersleri kitabı, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevlerile bütün kitapçılarda 50 kuruş fiatla satılmaktadır.

RÖNESANS

Tanınmış Fransız tarihçilerinden Michelet'nin eseridir. Kâzım Berker tarafından dilimize çevrilmiştir. Bütün hususiyetlerile, muhteşem san'atiyle ve san'atkârlariyle Rönesans devrini canlandıran ve anlatan 400 küsur sayfalık bu eser, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevleriyle bütün kitapçılarda 320 kuruş fiatla satılmaktadır.

12 AY
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI
12 İKRAMİYE KEŞİDESİ

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasasına karşı, toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

Grip ve Nezleye Karşı
EN BAŞARILI İLÂÇ
KİNİNLİ
GRİPİN
dir.

Doktor Sadi Oral
Dahiliye Mütehassısı
Kadıköy Mühürdar caddesi 40 numarada muayenehanesini açmıştır.

ANADOLU Anonim Türk Sigorta Şirketi
Türkiyenin En Büyük Sigorta Şirketi
Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Kurumu
Sermaye ve İthiyatı: 5.832.000 — T. Lirası
20 sene zarfında tediye etmiş olduğu hasar tazminatı
20 Milyon Türk Lirasıdır.

YANGIN - HAYAT - NAKLİYAT - KAZA

Sigortalarınız için en müsait şartları "ANADOLU" da bulabilirsiniz.
Muamelât Merkezi: İstanbul Yeni Postahane Karşısı Kredi Han

TELEFON:

Müdür	20531
Santral	24294/3/2
Hayat kısmı	20541
Galata Bürosu	43949

Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Şube ve Ajansları Şirketin Acenteleridir.

TASARRUF HESAPLARI
1949 İkramiye Plânı
75000 Lira
Büyük ikramiyeler

3 Tane	10000	Lira
3 "	5000	"
12 "	1000	"

Çekilişe iştirâk için en az
100 liralık bir hesap açtırınız.
veya mevcut hesabınızı bu miktara yükseltiniz.

TÜRK TİCARET BANKASI
(Tesis tarihi: 1914)
İstanbul Şubesi: Tel 24478
Osmanbey Ajansı: Tel. 80481